

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

II PLA MUNICIPAL DE DROGUES

Ajuntament de Sant Antoni de Portmany

Presentació

En l'actualitat, un dels grans reptes als que s'enfronta la societat, es afrontar de manera eficaç la problemàtica de les drogues. Des de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany, a través del II Pla Municipal de Drogues, ens fem ressò de la preocupació de la ciutadania davant aquest problema, tenint la clara intencionalitat de donar respostes concretes, visibles i avaluable que ens permetin elevar el grau de protecció dels nostres menors.

Partim de la premissa de que el consum juvenil de drogues esta relacionat amb un ús recreatiu, associat a l'oci i al temps lliure, pel que hem decidit començar fent promoció de noves activitats juvenils més enfocades en convertir-se en una alternativa real i atraient per als joves.

Tot això ha estat possible gràcies a la participació activa del joves durant la redacció d'aquest Pla. Volem que continuï essent així de participatiu i obert, pel que presentem un Pla flexible, dinàmic i que pretén anar agregant noves iniciatives al llarg del seu desenvolupament.

Aquest II Pla Municipal de Drogues es recolza fonamentalment en la educació en valors i el desenvolupament de competències personals i socials. Aquestes són fonamentalment per desenvolupar-se de manera positiva a les diferents situacions de la vida, deixant així, menys espais per al consum de drogues i hàbits poc saludables.

Aquest és l'inici d'un llarg camí que ens queda per recórrer a tots com a ciutadans d'aquest municipi, un camí en el que tots haurem de col·laborar i compenetrar-nos, així com, amb el futur del nostre municipi.

Pep Tur, batle de Sant Antoni de Portmany

Índex

	Pàgina
- Introducció _____	4
- Passat, present i futur del PMD _____	6
- Àrees d'actuació i intervenció. Objectius _____	8
- Programes _____	13
• Drogues i cervell: Mentalitza't _____	14
• L'aventura de la vida _____	15
• Activitats de promoció esportiva per secundària _____	16
• Retomemos _____	17
• Controla't _____	18
• Consell de menors _____	19
• Unplugged _____	20
• Pàgina Facebook i Instagram _____	21
• Expressa't _____	22
• Campanya No siguis ase _____	23
• Diades _____	24
• UAO (Un altre oci) _____	25
• Formació per famílies _____	26
• Policia referent _____	27
• Formació d'agents socials _____	28
- Avaluació i indicadors _____	29
- Cronograma _____	37
- Finançament _____	38
- Bibliografia _____	39
- Annexos _____	40

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

1. Introducció

1.1. Què és un Pla Municipal sobre Drogues (PMD)?

1. És un instrument que impulsa la corporació local per tal de conferir estabilitat a les accions i els programes desenvolupats.
2. Serveix per establir les necessitats a les quals s'ha de respondre, així com els principis generals i específics d'actuació que han d'inspirar els programes destinats a afrontar el fenomen de les drogodependències.
3. Afavoreix la màxima participació d'entitats i administracions des de la seua fase inicial d'elaboració (els estudis de situació preliminars), amb la finalitat de partir d'un anàlisi correcte de la situació sobre la qual hi hagi consens.
4. Porta a terme un tractament integral del fenomen de les drogodependències i els fets que el motiven.
5. És un instrument dinàmic, que es modifica a mesura que va canviant la situació social que el motiva.
6. És un instrument aglutinador, que dota de coherència les respostes oferides per les diverses administracions i les aportacions realitzades des d'altres serveis, rendibilitzant els recursos i harmonitzant les iniciatives. Afavoreix la coordinació de les actuacions des de la complementarietat i una atenció més eficaç al fenomen de les drogodependències.
7. El seu disseny ha de preveure la necessitat de realitzar una avaluació continuada, tant del procés com dels resultats.

1.2. Per què un segon PMD a Sant Antoni?

Després de quatre anys portant a terme el I PMD i de la seva implementació, es pot concloure que no ha estat una tasca fàcil degut a la mancança de personal que va dificultar que es poguessin arribar a assolir els objectius desitjats.

L'elaboració del II Pla Municipal sobre Drogues parteix de l'anàlisi de la situació actual al municipi de Sant Antoni de Portmany, en base a les conclusions aportades de l'avaluació del Pla anterior.

Per a que tot aquest treball hagi resultat positiu, ha estat de vital importància conèixer de primera mà quins són els interessos reals dels adolescents que viuen al municipi. Això s'ha aconseguit fent ús d'enquestes, petites investigacions i campanyes relacionades amb la prevenció del consum.

Aquest nou Pla proposa centrar-se més en la intervenció de caràcter preventiu intentant començar a treballar amb destinataris més joves per així poder establir unes bases en cada nen perquè, amb l'arribada a l'adolescència, ja disposin d'informació y habilitats socials «suficients» per poder decidir per si mateixos.

Les intervencions preventives poden proporcionar les habilitats i el suport per millorar els nivells dels factors de protecció dels joves en alt risc i prevenir que progressin en l'abús de drogues.

El que planteja'm des d'aquest Pla seria una concreció d'objectius per garantir un treball positiu, tant a nivell de personal com de recursos proporcionats per l'Ajuntament. És a dir, uns objectius reals que recullin les necessitats de la població del municipi.

Aquest II PMD s'ha creat amb la intenció de fer partícip al usuari/adolescent en tot moment, ja que creiem convenient que ningú millor que ells poden explicar en primera persona quines són les seues inquietuds, les activitats que els agrada fer o com passen el seu temps lliure.

2. Passat, present i futur del PMD

2.1. Passat

El I PMD del municipi es va posar en marxa l'any 2012, fruit d'un llarg període de treball, encaminat a estudiar la realitat de la situació en aquell moment en quant al problema de les drogues a Sant Antoni de Portmany.

Va tenir una vigència de quatre anys durant els quals es van engegar diferents activitats en relació a la prevenció de drogues. A causa de ser una època de transició i canvi polític, l'últim any del Pla es va veure modificat en diferents aspectes, ja que passaria a ser coordinat per l'àrea de Joventut.

El balanç que fem sobre aquest Pla i sobre l'impacte que ha causat dins del municipi no ha estat del tot satisfactori. A causa de la manca de recursos i de personal, no es van poder assolir la gran majoria dels objectius que es plantejaven.

L'any 2016 es decideix posar en marxa la creació d'un II PMD amb la contractació d'un tècnic que s'encarregaria de la seva redacció, dedicant-hi les seves hores de treball única i exclusivament a ell i així poder aconseguir un nou Pla que donés continuïtat a les accions i programes que es valoraren de forma positiva del I PMD i proposar noves línies de treball que s'adequessin millor a la realitat actual.

2.2. Present

Durant els sis mesos que l'Ajuntament ha contractat al tècnic responsable, s'ha procedit a la redacció del II PMD. Per això s'ha iniciat una coordinació amb les diferents regidories de l'Ajuntament de Sant Antoni, per tal que aportessin des de totes les àrees existents, idees i activitats per posar en marxa en el transcurs d'aquest Pla. Ha estat fonamental la col·laboració de totes les àrees implicades en l'anàlisi de la situació actual de les necessitats del municipi.

Aquest nou Pla tindrà una vigència de quatre anys, iniciant l'any 2017 i finalitzant l'any 2020. El que es vol aconseguir és la plena col·laboració de tots els habitants del municipi, crear activitats d'interès real per als adolescents, assolir tots els objectius proposats, millorar any rere any i anar creixent com Pla Municipal de Drogues nodrint-nos de totes les accions que anirem portant a terme.

La coordinació interna del II PMD, li serà encarregada a la Comissió de Coordinació Municipal, en la que participaran les diferents regidories que formen l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany.

- Àrea de Benestar Social.
- Àrea de Joventut.
- Àrea d'Educació i Cultura.
- Àrea d'Esports.
- Àrea de Festes i Participació Ciutadana.
- Àrea de Governació i Policia Local.

2.3. Futur

Sobre les activitats que es duran a terme dins del II PMD del municipi, el seu finançament, pressupost i temporalització, es veuran reflectits als següents apartats.

Els objectius propis del II PMD seran:

- Conèixer i controlar totes les activitats preventives que es facin al municipi.
- Coordinació amb totes les institucions públiques, privades, ONGs, associacions, etc que desenvolupin activitats preventives al nostre municipi.
- Implementació de programes propis ja dissenyats amb anterioritat en el I PMD.
- Avaluació durant i al final de cada activitat o programa.
- Reajustaments de les activitats segons les circumstancies.
- Disseny de noves propostes i programes dins del II PMD segons les necessitats canviants de la població.
- Coordinació de les Àrees Municipals implicades.
- Divulgació als mitjans de comunicació sobre les activitats que es porten a terme dins del Pla.

3. Àrees d'actuació i intervenció. Objectius.

3.1 Prevenció comunitària

La prevenció comunitària es refereix al conjunt d'actuacions que tendeixen a millorar els nivells d'informació, formació i qualitat de vida dels habitants del municipi davant del consum de drogues i els seus efectes.

A) Sensibilitzar, informar i formar en matèria de drogodependències a la població en general.

- Realització de campanyes preventives i informatives sobre promoció d'hàbits saludables, prevenció en drogodependències i consum responsable d'alcohol, destinades a joves i adults del municipi en col·laboració amb el PADIB i el Consell d'Eivissa.
- Creació d'una pàgina de Facebook i un altre d'Instagram sobre el II PMD, que informarà sobre oci alternatiu, tallers i activitats, juntament amb articles d'interès per als joves relacionats amb les drogues i l'alcohol.
- Inclusió de missatges preventius en els cartells, fullets i fulls de mà publicitaris de l'Ajuntament relacionats amb les festes i l'oci.
- Incorporació de continguts relacionats amb la prevenció de drogodependències i el foment dels hàbits de vida saludable en totes les activitats dutes a terme pel II PMD.
- Facilitació d'informació als mitjans de comunicació de totes les actuacions que el II PMD dugui a terme, així com de les dades que puguin ser d'interès per a l'opinió pública.

B) Promocionar activitats d'oci i temps lliure que fomentin hàbits de vida saludable.

- Impuls a l'inici de programacions esportives amb caràcter preventiu front el consum de drogues.
- Inclusió en totes les activitats programades de l'Espai Jove de continguts relacionats amb la prevenció del consum de drogues.
- Incorporació en les programacions de les escoles d'estiu municipals, activitats específiques del PMD relacionades amb la prevenció de drogodependències i els hàbits de vida saludable.

C) Col·laborar i facilitar en el desenvolupament d'activitats portades a terme per ONGs, associacions i altres institucions del municipi que es considerin una millora per el propi PMD.

- Coordinació amb les diferents àrees mitjançant reunions que ens ajudin a saber quines activitats es realitzen al municipi durant l'any.
- Informar des del PMD de les activitats que porten a terme les diferents institucions del municipi.

3.2. Prevenció escolar

L'àmbit escolar és un dels escenaris prioritaris de la prevenció, probablement el més rellevant per constituir l'espai en què les actuacions siguin més efectives.

Per aquesta raó, el PMD ha de col·laborar amb els centres educatius, articulant una xarxa que pugui canalitzar i coordinar totes les iniciatives municipals i supramunicipals, dirigides a prevenir el consum de drogues i altres conductes addictives dins el municipi.

A) Fomentar activitats d'informació i sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa.

- Informar personalment a les aules dels centres educatius del municipi de totes les activitats preventives que l'Ajuntament i el PMD ofereixen per animar-los a participar-hi.
- Afavorir la vinculació dels centres educatius amb les accions preventives impulsades pels diferents òrgans municipals implicats en el desenvolupament del PMD.

B) Col·laborar en la detecció i la intervenció en situacions en les quals es produeixi consum de drogues.

- Treballar en xarxa amb el Policia Referent per detectar de forma immediata els possibles riscos als quals es poden exposar els adolescents que consumeixen.
- Plantejar accions conjuntes d'intervenció amb els altres recursos i/o serveis específics, en aquelles situacions relacionades amb el consum de drogues que afectin un alumne o grup.
- Crear espais on poder treballar amb els adolescents amb consums i orientar-los per a la seua reinserció.

C) Posar en marxa programes concrets propis del PMD

- Implementar els programes que s'han creat durant la redacció del II PMD.
- Avaluar els programes que s'han portat a terme i el grau de satisfacció dels destinataris.

D) Crear espais de coordinació amb els equips directius i claustres per a poder aportar respostes a demandes concretes.

- Treballar en xarxa amb els centres escolars per a saber el que passa dins de les aules amb els alumnes.

3.3 Prevenció familiar

La família és el primer grup social en el qual es conviu i a partir del qual les persones creixen i maduren. Aquest marc de convivència i aprenentatge resulta fonamental a l'hora d'afrontar els problemes personals i grupals, així com els referits a les addiccions.

És en la família on, en gran mesura, es forgen els models a seguir i on es conforma la personalitat. Això pot constituir un element decisiu per superar possibles dificultats i riscos als quals es pot veure sotmesa la població infantil i adolescent.

En aquest àmbit, la intervenció pretén sensibilitzar i formar pares i mares sobre la importància del paper que ocupen en la prevenció i sobre l'atenció que han de posar davant dels primers símptomes de consum. Amb aquest objectiu, s'impulsarà la realització d'activitats formatives que els ajudin a clarificar coneixements i adquirir les habilitats necessàries que els converteixin en veritables agents preventius.

A) Informar sobre els programes i actuacions de prevenció en l'àmbit familiar que es duen a terme.

- Informar sobre programes preventius des de les AMIPAS dels col·legis i instituts del municipi oferts pel PMD.
- Coordinar les activitats amb les AMIPAS.
- Oferir un punt d'informació sobre drogues i un lloc on anar per obtenir un espai personal amb la persona encarregada de portar el PMD.

B) Sensibilitzar i formar els pares i les mares perquè, involucrats adequadament en l'educació dels seus fills, siguin capaços de potenciar aquells factors de protecció que garanteixin un desenvolupament personal òptim.

- Promoure la implicació de les famílies i sensibilitzar els pares i les mares de la importància del seu paper sobre l'educació dels seus fills i les conductes que tindran després fora de casa seva. Actuar com a agents preventius.
- Utilitzar la pàgina de Facebook i Instagram del PMD per oferir tallers i activitats dedicats als adolescents i a les famílies.
- Dissenyar tallers en els quals es treballi amb menors infractors com a mesura substitutiva a la penalització que se'ls hagi imposat.

3.4 Àrea de control de l'oferta

S'ha comprovat que existeix correlació entre la major disponibilitat de les drogues i l'augment del seu consum. Per aquest motiu, cal dur a terme actuacions encaminades a aconseguir que es compleixin les normes de regulació i control de la promoció, venda i consum de drogues.

A) Informar els titulars i treballadors de *bodegues* i locals d'oci nocturn sobre la normativa vigent pel que fa a la venda, consum i publicitat d'alcohol i tabac.

- Es duran a terme campanyes d'informació sobre la normativa vigent en relació a la venda, consum i publicitat de begudes alcohòliques i tabac, entre els venedors i expenedors d'aquestes substàncies; *bodegues* i locals d'oci nocturn.
- Es repartiran cartells amb la normativa vigent perquè tant *bodegues* com locals d'oci nocturn les tinguin en un lloc visible i de forma obligatòria.

B) Afavorir el compliment de la normativa vigent en matèria de control de la venda i consum de drogues.

- Es duran a terme inspeccions de forma regular i continuada en els establiments on s'exposin i/o consumeixin begudes alcohòliques i/o tabac, amb la finalitat de fer complir la normativa vigent.
- Es comprovarà que es compleixi amb la normativa vigent, recollida a l'Article 42 (normes de conducta) de l'Ordenança municipal de Sant Antoni de Portmany, de tinença de cartells visibles durant cada inspecció i si no es compleix, es sancionarà.
- La via pública serà objecte d'inspecció i vigilància, posant especial atenció als grups de joves que hi facin *botellón* i/o consumeixin altres substàncies, casos en els quals es faran de forma immediata actuacions de prevenció i informació.
- Es promourà la coordinació entre la Policia Local i la resta de cossos de seguretat de l'Estat.

3.5. Àrea de reducció de danys

La reducció de danys té com a objectiu prioritari disminuir i minimitzar els efectes negatius derivats del consum de drogues, evitant danys al propi usuari, a terceres persones i al conjunt de la societat. En aquesta línia, s'han de desenvolupar diferents actuacions tendents a evitar el consum i les conseqüències derivades d'això.

A) Desenvolupar actuacions dirigides a reduir els accidents de trànsit associats amb el consum d'alcohol i drogues.

- Es realitzaran de forma continuada controls d'alcoholèmia i drogues, posant especial atenció als joves durant els caps de setmana i festes del municipi.
- Es desenvoluparan, dins dels tallers amb menors infractors, continguts relacionats amb els perills per a la seguretat viària de consumir alcohol i drogues.

- Es fomentaran accions de promoció de transport alternatiu, així com del conductor assignat, especialment en joves.

3.6. Àrea de formació i investigació

La necessitat d'actualitzar el coneixement sobre els factors, les característiques i les conseqüències del consum de drogues, els patrons i nivells de consum, així com l'eficàcia de les actuacions que es duen a terme, resulta essencial a l'hora d'assegurar la millora continuada i la consecució dels objectius.

A) Augmentar i actualitzar els coneixements relacionats amb la prevenció de drogodependències dels professionals implicats en el desenvolupament i posada en marxa de les actuacions plantejades en el PMD.

- Es duran a terme cursos de formació periòdics, dirigits a tots aquells professionals municipals implicats en el PMD.
- Es col·laborarà amb el CEPCA en la difusió en els centres escolars, amb la projecció del nou estudi-enquesta sobre el consum de drogues i la utilització de l'oci i el temps lliure en el municipi.

B) Afavorir la formació i el reciclatge de monitors i mediadors en la prevenció de les drogodependències.

- Es facilitarà l'assistència de professionals que desenvolupin la seua activitat laboral principalment amb població infantil i juvenil, als cursos de mediadors socials que el CEPCA realitzi.

C) Avaluació de l'execució del II PMD

- Es durà a terme una avaluació anual per analitzar i, si cal, reorientar les actuacions amb la finalitat d'aconseguir els objectius plantejats.
- En finalitzar els quatre anys de vigència del Pla, es durà a terme una avaluació final que permetrà valorar la consecució dels objectius previstos.

4. Programes

Durant els propers quatre anys, s'espera dur a terme una sèrie de programes i projectes que s'han elaborat des del PMD amb l'ajuda de les diferents regidories. Això s'ha pogut aconseguir gràcies a la participació dels seus tècnics, que han aportat les seues idees per fer possible el II Pla Municipal de Drogues.

Aquests programes que presentem seran avaluats tant durant la seva posada en pràctica como a la seva finalització, per així recollir els resultats obtinguts i modificar-los en aquells aspectes necessaris.

DROGUES I CERVELL: MENTALITZA'T. ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

1. DESCRIPCIÓ

Programa que consta de tres sessions per grup.

La primera hora de programa es dedica a la introducció de conceptes sobre salut mental, amb el suport d'un Power Point, i la explicació de com el consum de drogues afecta al cervell.

La segona sessió, d'hora i mitja de durada, és més visual, amb la projecció del documental de TVE *La locura de las drogas*. A continuació, s'obre un espai de debat amb els alumnes per contrastar dubtes i opinions.

A l'última sessió es farà una exposició d'un treball grupal sobre el que han après durant el programa.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Informar, formar i sensibilitzar els joves per fomentar actituds responsables davant del consum de drogues.
- Analitzar els coneixements, pràctiques i actituds de la població estudiantil en referència al consum de drogues, efectes i possibles conseqüències a nivell cerebral i de malalties de salut mental.
- Desestigmatització les malalties de salut mental.

3. ACCIONS

Les accions que es duren a terme dins el Programa són:

- Xerrades amb participació activa de l'alumnat, a partir d'una exposició teòrica dels tècnics del PMD.
- Presentació amb Power Point.
- Projecció de la *La locura de las drogas*, que parla de la patologia dual mitjançant testimonis de persones que pateixen algun tipus de malaltia i consum.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a tots els alumnes de 4t d'ESO dels instituts del municipi, FP i mòduls.
Estimació: 173 alumnes.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Perquè aquest programa es pugui dur a terme, el departament d'Educació i Cultura facilitarà la seva posada en els instituts mitjançant la comunicació directa amb aquests i l'organització.

L'AVENTURA DE LA VIDA. ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

1. DESCRIPCIÓ

Programa d'educació sobre la salut que es dirigeix a escolars d'entre 8 i 12 anys, als quals arriba a través del professorat i les seues famílies. Es basa en dos eixos:

- **Eix temàtic:** centrat en els hàbits de salut sobre els quals el programa vol incidir: alimentació, activitat i descans, alcohol, tabac, medicaments, higiene i seguretat.
- **Eix transversal:** relatiu a les habilitats per a la vida (auto-respecte, afrontar els desafiaments, manejar la tensió, relacionar-se i prendre decisions), sobre el desenvolupament de les quals pivota el programa.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Desenvolupar en nenes i nens les competències adequades perquè estiguin en condicions d'assumir de manera positiva i crítica la cura de la seua salut i de la salut pública.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Mitjançant un àlbum de cromos per a cada escolar de cada un dels dos cursos d'educació Primària a què es dirigeix el taller, integrat per 36 cromos, es contarán històries amb les quals es tractaran diferents aspectes i situacions de la vida
- Es treballarà amb una guia didàctica per al professorat que presenta les pautes metodològiques i les activitats suggerides per a la dinamització educativa del programa.
- Una guia per a les famílies que es titula *10 passos per educar les vostres filles i els vostres fills davant els riscos de l'alcohol i altres drogues*.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als alumnes de Primària del municipi de Sant Antoni de Portmany.
Estimació: 955 alumnes de 5è i 6è.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Programa cedit per la fundació EDEX.

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració de les àrees d'Educació i Cultura i Joventut.

ACTIVITATS DE PROMOCIÓ ESPORTIVA A SECUNDÀRIA. ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

1. DESCRIPCIÓ

L'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany, a través del Departament d'Esports, ofereix durant el curs acadèmic un programa de promoció de l'activitat física i esportiva i foment d'hàbits saludables per als alumnes d'educació física de Secundària del municipi. El programa pretén que els escolars de secundària puguin accedir a les activitats proposades amb una estructura definida que permeti assolir els objectius fonamentals.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Promocionar les activitats físic esportives i recreatives com a alternativa als esports competitius.
- Relacionar-se amb alumnes d'altres instituts del municipi mitjançant l'activitat física.
- Fomentar hàbits saludables d'alimentació i higiene.
- Conèixer l'entorn natural del municipi per mitjà de l'activitat física i l'esport

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el programa són:

- Sessions d'iniciació a esports en el medi natural: Orientació i marxa nòrdica.
- Jornades/xerrades tesines sobre l'esport, l'activitat física, la nutrició i els hàbits de vida saludables
- Sessions d'iniciació a esports aquàtics: "Experiència Nàutica a s'Arenal"
- Competició esportiva entre els instituts de secundària: "Trobada Esportiva Escolar"
- Gimcana per tot el poble.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a tots els alumnes de l'assignatura d'Educació Física dels instituts del municipi, des de 1r d'ESO a 2n de Batxillerat. Població d'edat compresa entre els 12 i els 18 anys. FP i mòduls.

Estimació: 1041 alumnes.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

La proposta del Departament d'Esports és la de col·laborar amb aquest Programa en el PMD, actuant directament amb la població adolescent en els instituts des de la perspectiva de la prevenció mitjançant l'activitat física.

RETOMEMOS. ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

1. DESCRIPCIÓ

Retomemos és una estratègia de comunicació educativa que busca promoure el benestar entre adolescents d'entre 14 i 16 anys mitjançant l'entrenament d'habilitats per a la vida. Des del II PMD es treballarà en dos línies: d'una banda en el consum d'alcohol i, per una altra, altres addiccions.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Dotar els adolescents del municipi d'habilitats com ara l'autoconeixement, l'empatia, la comunicació assertiva, les relacions interpersonals, la presa de decisions, la solució de problemes i conflictes, el pensament creatiu, el pensament crític, el maneig d'emocions i sentiments i el maneig de tensions i estrès.
- Participar, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les decisions adoptades.
- Utilitzar el judici moral per elegir i prendre decisions, i exercir activament i amb responsabilitat els drets i deures ciutadans.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Visualització de 10 històries animades, de 3 minuts de durada cada una, en què un grup de noies i nois viuen diverses experiències relacionades amb els continguts de cada història.
- Utilització d'una guia per a l'educador que permetrà dirigir i dinamitzar cada una de les sessions.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als alumnes de 3r d'ESO del municipi de Sant Antoni de Portmany.
Estimació: 200 alumnes.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Programa cedit per la fundació EDEX.
Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració de l'àrea d'Educació i Cultura.

CONTROLA'T. ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

1. DESCRIPCIÓ

És un programa escolar de caràcter universal que tracta els riscos relacionats amb el mal ús de les noves tecnologies de la informació o la comunicació (Internet, videojocs, mòbil, etc.)
Es compon de dues sessions d'una hora, en què es treballa mitjançant un quadern de fitxes i vídeos.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer l'ús que fan els alumnes de tercer cicle de primària de les noves tecnologies.
- Proporcionar informació objectiva i clara sobre els riscos d'Internet, videojocs i mòbil i fer reflexiones sobre el seu ús.
- Analitzar els riscos associats a un mal ús .
- Arribar a totes les escoles del municipi.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Fer reflexionar sobre la importància de l'oci i el temps lliure.
- Conèixer els avantatges i els riscos d'Internet.
- Aprendre normes bàsiques sobre el seu ús.
- Ensenyar habilitats socials per mantenir bones relacions amb altres i valorar les pròpies habilitats.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a alumnes de 5è i 6è de Primària
Estimació: 955 alumnes.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració de l'àrea d'Educació i Cultura. Programa ofert pel CEPCA.

CONSELL DE MENORS. ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

1. DESCRIPCIÓ

Iniciativa del Pla Municipal de Drogues en la qual, una vegada cada sis mesos, es convoca dos alumnes per curs de 6è de primària i 1r d'ESO al Saló de Plens de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany, per tractar temes d'abast municipal relacionats amb la vida dels adolescents dins i fora dels centres escolars.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Fer partícips els adolescents del municipi en temes que els repercuteixen directament, per tal de trobar solucions mitjançant les propostes que aquests ofereixin.
- Apoderar i donar veu als joves del municipi

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Consells escolars d'una hora i mitja de durada en els quals es treballaran temes relacionats amb la joventut, l'oci i els problemes d'actualitat que els toquen de primera mà.
- Servei de bus que els passa a recollir per cada un dels centre escolars i els porta de tornada al final de la reunió.
- Conclusions per millorar les activitats que el PMD du a terme.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El consell el formaran dos alumnes de 6è i dos de 1r d'ESO de cada col·legi i institut del municipi tot i que es veurà reflectit en tots els adolescents que el componen.

Estimació: 25-30 participants per Consell.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest consell es durà a terme amb la col·laboració de l'àrea de Joventut.

UNPLUGGED. ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

1. DESCRIPCIÓ

Programa de prevenci3 del abús de drogues dirigit a escolars de 12 a 14 anys d'edat, format a partir de l'articulaci3 de tres eixos temàtics relacionats amb el afrontament de les influències socials cap al consum de drogues. Aquest programa es portarà a terme a les Escoles d'estiu municipals per els monitors que treballin dins d'aquestes després d'haver rebut una formaci3 específica prèvia.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Desenvolupar en els adolescents les habilitats adequades per desactivar les influències socials cap al consum de drogues.
- Fomentar el desenvolupament positiu dels adolescents.
- Promoure l'empoderament personal i ciutadà.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Dinàmiques grupals.
- Processos interactius a traves dels quals es pretén animar la conversa entre al·lots i al·lotes
- 12 sessions didàctiques d'1 hora de duraci3 mitjançant un quadernet per a cada persona.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als joves de 12 a 14 anys pertinents a les escoles d'estiu del municipi.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboraci3 de l'àrea de Joventut.

PÀGINA FACEBOOK I INSTAGRAM: “UNALTREOCI.PMD”. ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

1. DESCRIPCIÓ

Creació d'una pàgina de Facebook i Instagram, compartida amb Un Altre Oci, que informi de les activitats que es realitzen en col·laboració amb el Pla Municipal de Drogues, en la qual també s'hi pengin articles d'interès per als adolescents en relació a les drogues i que faci arribar d'una manera més directa les notícies importants mitjançant les noves tecnologies.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Arribar als adolescents de forma més ràpida.
- Informar de les activitats i tallers que es duen a terme en relació al PMD.
- Interactuar amb els adolescents del municipi mitjançant les NTIC.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Publicitat contínua per animar els adolescents a participar en el PMD.
- Interacció en línia tant amb els joves que van a l'Espai Jove com amb els que no.
- Penjar fotos de les activitats realitzades diàriament.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als adolescents del municipi de Sant Antoni.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

La creació d'aquestes pàgines es realitza en col·laboració amb la regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany.

EXPRESSA'T. ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

1. DESCRIPCIÓ

Taller creat perquè els adolescents que van a l'Espai Jove tinguin un espai on parlar i tractar temes del seu dia a dia. Situacions que se'ls plantegen durant aquesta etapa, l'adolescència. Les sessions seran de dues hores un dia per setmana, en les quals ells mateixos plantejaran el tema de què es parlarà en cada sessió i es treballarà en base al que decideixin.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer els adolescents del municipi i les seues necessitats
- Crear un espai on es puguin sentir còmodes i expressar-se amb naturalitat
- Treballar les habilitats socials
- Aconseguir continuïtat al programa

3. ACCIONS

Les accions que es duren a terme dins el Programa són:

- Exposició de temes d'interès per als adolescents, saber com pensen i ensenyar-los a relacionar-se
- Dinàmiques per treballar aspectes com: comunicació, habilitats socials, treball en grup, assertivitat i superació
- Projecció de pel·lícules que tractin l'adolescència, el consum de drogues i tot el que comporta.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als adolescents del municipi de Sant Antoni d'entre 14 i 18 anys.
Estimació: 15 a 20 alumnes per taller.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquests tallers es realitzen en col·laboració amb la regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany.

CAMPANYA NO SIGUIS ASE. ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

1. DESCRIPCIÓ

Campanya promoguda pel Pla d'Addiccions i Drogodependències de les Illes Balears (PADIB), amb la qual es llança un missatge preventiu a totes les persones que participen i gaudeixen de les festes, recomanant un seguit de pautes per procurar reduir possibles males experiències.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Informar de manera preventiva sobre el consum d'alcohol responsable.
- Conscienciar els participants de les conseqüències d'excedir-se.
- Aconsellar per a la reducció de riscos.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Estand amb material informatiu per al consum responsable (xapes, motxilles, preservatius, postals)
- Dinàmiques ulleres simuladores de la borratxera en diferents graus.
- Alcoholímetre.
- Full de registre de consum de copes durant la nit.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a la població assistent a l'esdeveniment festiu de totes les franges d'edat.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració del PADIB, el Consell d'Eivissa i Formentera, el CEPCA i l'impulsarà l'àrea de Festes de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany.

DIADES. ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

1. DESCRIPCIÓ

Visibilització de dies assenyalats en la prevenció i la lluita contra les addiccions.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Sensibilització, informació i formació en matèria de drogodependències per a tota la població.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Realització de campanyes informatives sobre promoció d'hàbits saludables i prevenció del consum de drogues, destinades especialment a joves i en col·laboració amb institucions i servei especialitzat.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a tota la comunitat.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració d'entitats com ara AA. AA., NN.AA., AECC, etc., i serà impulsat per l'àrea de Benestar Social.

UAO - UN ALTRE OCI. ÀREA DE PREVENIÓ COMUNITÀRIA

1. DESCRIPCIÓ

Programa d'oci alternatiu per a joves de 12 anys endavant, que es porta a terme durant les tardes i les nits dels mesos d'hivern.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Oferir una alternativa real d'oci saludable i positiu durant el temps lliure dels joves i que no en limiti la participació per motius econòmics.
- Fomentar la participació dels joves en la construcció del seu propi temps lliure mitjançant aquest programa.
- Prevenir el consum de drogues.
- Prevenir situacions de risc social entre joves del municipi.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el programa són:

- Dur a terme pràctiques, models, metodologies i idees per a un oci alternatiu i saludable.
- Realització d'activitats i tallers que proporcionin un ambient lúdic i festiu entre els joves.
- Oferir l'espai perquè es duguin a terme i es desenvolupin les diverses inquietuds dels joves.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

Joves de 12 anys endavant.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

L'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany porta a terme aquest programa en col·laboració amb el Centre d'Informació Juvenil, el PMD i Associacions juvenils, culturals i esportives.

FORMACIÓ PER A FAMÍLIES. ÀREA DE PREVENCIÓ FAMILIAR

1. DESCRIPCIÓ

Tallers impartits per l'àrea de Benestar Social a famílies del municipi en matèria de prevenció de les drogodependències.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Informar sobre els programes i actuacions de prevenció a l'àmbit familiar que es duen a terme.
- Informar les famílies sobre la importància del seu paper com a agents preventius i orientar-les en aspectes relacionats amb el consum de drogues
- Implementació programa FERYA.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Disseny o implementació d'unitats formatives específiques de prevenció dirigides a les famílies del municipi.
- Entre els temes de les escoles per a pares i mares que es duguin a terme al municipi, s'inclouran de forma permanent continguts relacionats amb la prevenció de les drogodependències.
- Es faran xerrades informatives als pares dels menors infractors de l'Ordenança municipal de convivència per consum d'alcohol a la via pública, sobre els aspectes relacionats amb el consum de drogues i el seu paper com a agents preventius.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a totes les famílies del municipi.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració d'entitats formadores com el CEPCA i FERYA i l'impulsarà l'àrea de Benestar Social.

POLICIA REFERENT. ÀREA DE CONTROL DE L'OFERTA

1. DESCRIPCIÓ

Programa dedicat al control de l'oferta del municipi que, mitjançant dispositius, intentarà vetllar per la seguretat i la salut dels adolescents de la zona. També serà l'encarregat de l'àrea de reducció de danys.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Reduir la presència de drogues al carrer i reduir-ne el consum.
- Aplicar la legislació vigent en relació al *botellón* i al consum d'alcohol a la via pública.
- Vetllar per la seguretat dels adolescents del municipi.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Dispositius *antibotellón* en caps de setmana alterns.
- Control de la venda d'alcohol a les *bodegues*.
- Control dels locals d'oci nocturn pel que fa a venda i presència de menors.
- Control de l'absentisme escolar.
- Controls de trànsit, alcoholèmia i altres substàncies.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als adolescents del municipi en general.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració de l'àrea de Governació i la Policia Local de Sant Antoni de Portmany.

FORMACIÓ AGENTS SOCIALS. ÀREA DE FORMACIÓ I INVESTIGACIÓ

1. DESCRIPCIÓ

El programa es basa en la realització d'activitats de formació permanent en l'àmbit de les drogodependències per a agents socials com: monitors de temps lliure, directors, tècnics esportius, policies locals, educadors, docents, etc.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Potenciar que els agents socials tinguin formació permanent.
- Potenciar les capacitats i qualificacions laborals de les persones que treballen en l'àmbit social.
- Formar els agents socials en aquells aspectes més útils per a la seua pràctica professional.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins el Programa són:

- Ponències sobre el PMD
- Formacions/tallers dedicats a la prevenció de drogues i l'abordatge de situacions de consum

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als agents socials del municipi: professors, monitors de temps lliure, tècnics esportius, educadors socials, treballadors socials, policia local, docents, psicòlegs, etc.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració del CEPCA i serà impulsat des de l'àrea de Benestar Social.

5. Avaluació i indicadors

5.1 Directrius d'avaluació

L'avaluació constitueix un element essencial en la planificació de les actuacions del Pla i ha d'estar present en tot el procés.

Cada projecte i acció planificada ha d'incloure en el seu disseny un sistema d'avaluació que permeti realitzar un seguiment continuat de les intervencions i conèixer els resultats obtinguts. Aquesta avaluació resulta eficaç a l'hora de resoldre els problemes que poden sorgir durant el desenvolupament de les intervencions, per redefinir i estimar la consecució dels objectius plantejats, així com per valorar el propi procés d'implementació de programes.

A més de l'avaluació de totes les actuacions, es durà a terme una avaluació anual que ha de recollir en un únic document, totes les intervencions portades a terme i els resultats obtinguts. Això permetrà la presa de mesures de reajustament i correcció, en cas necessari.

En el darrer semestre de vigència del II PMD, es durà a terme l'avaluació global a partir de les dades obtingudes en les avaluacions anuals. Aquest procés final d'avaluació permetrà conèixer el grau d'assoliment dels objectius proposats i obtenir dades que permetin optimitzar el disseny i planificació del pla següent.

Per començar, es proposaran una sèrie d'indicadors concrets que faran possible aquesta avaluació. Així mateix, haurem de matisar en aquest punt que els indicadors podrien ser modificats al llarg de la pròpia avaluació del procés, ja que podem aparèixer nous ítems o variables que hauran de ser tinguts en compte.

Un Pla Municipal de Drogues que deu donar resposta a un fenomen tan canviant como és el consum de drogues, no pot ser un Pla estàtic sinó que anirà modificant-se al llarg del procés.

5.2 Indicadors per àrees d'actuació

Àrea de prevenció comunitària		
OBJECTIUS	ACTUACIONS	INDICADORS
1. Sensibilitzar, informar i formar en matèria de drogodependències a tota la població	Realització de campanyes preventives i informatives sobre promoció d'hàbits saludables, prevenció i consum responsable	Nre. Actuacions Nre. Participants Nre. Enquestats
	Creació pagina de Facebook i Instagram sobre el PMD.	Data d'inici Nre. Actualitzacions Nre. Visites / m'agrada
	Inclusió de missatges preventius, en els cartells i pamflets publicitaris relacionats amb festes i oci alternatiu des de l'Ajuntament	Nre. Missatges preventius inclosos Nre. Material Nre. material repartit
	Incorporació de continguts relacionats amb la prevenció de drogodependències i foment dels hàbits de vida saludable de les activitats de la II PMD	Nre. Activitats Nre. Matèria preventiu Nre. Persones Enquestes
	Facilitació d'informació als mitjans de comunicació sobre actuacions PMD	Nre. Mitjans informats Núm. Notícies publicades
2. Promocionar activitats d'oci i temps lliure en què es fomentin hàbits de vida saludable	S'impulsarà l'inici de programacions esportives amb caràcter preventiu enfront del consum de drogues.	Nre. Accions Nre. Participants Nre. Hores
	S'inclouran, en totes les activitats programades de l'Espai Jove municipal, continguts relacionats amb la prevenció del consum de drogues.	Nre. Activitats Nre. Participants Nre. Hores
	S'incorporarà dins el disseny de les programacions de les escoles d'estiu municipals, activitats específiques del PMD relacionades amb la prevenció.	Nre. Activitats Nre. Participants Nre. Hores

Àrea de prevenció comunitària		
3. Colaborar i facilitar en el desenvolupament d'activitats portades a terme per ONGs, associacions i altres institucions del municipi que es considerin una millora per al propi PMD	Coordinació amb les diferents àrees mitjançant reunions que ens ajudin a saber quines activitats s'estan realitzant durant l'any.	Nre. Reunions Nre. Activitats
	Informar des del PMD de les activitats que porten a terme les diferents institucions del municipi.	Nre. Persones informades Nre. Activitats

Àrea de prevenció escolar		
OBJECTIUS	ACTUACIONS	INDICADORS
1.Fomentar activitats d'informació i sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa	Informar personalment a les aules dels centres educatius del municipi de les activitats preventives que s'ofereixen des del PMD.	Nre. Visites Nre. Alumnes Nre. Centres
	Afavorir la vinculació dels centres educatius amb les accions preventives que s'impulsen des dels diferents òrgans municipals implicats en el desenvolupament del PMD.	Nre. Vinculats Nre. Accions
2. Col·laborar en la detecció i intervenció en situacions en les quals es produeixi un consum de drogues	Treballar en xarxa i col·laborar amb el Policia Referent per tal de detectar de forma immediata els possibles riscos als quals es poden exposar els adolescents que consumeixen	Nre. Accions Nre. Deteccions Nre. Reunions
	Plantejar accions conjuntes d'intervenció amb els altres recursos i / o serveis específics, en aquelles situacions relacionades amb el consum de drogues que afectin un alumne o grup.	Nre. Activitats Nre. Participants Nre. Reunions
	Crear espais on poder treballar amb els adolescents amb consums i orientar-los per a la seva reinserció.	Nre. Activitats Nre. Participants Nre. Hores Nre. Entrevistes
3.Possar en marxa programes concrets propis del PMD	Implementar els programes que s'han creat durant la redacció del II PMD	Nre. Programes Nre. Alumnes Nre. Col·legis
	Avaluar els programes que s'han portat a terme i el grau de satisfacció dels destinataris.	Nre. Avaluacions Nre. Destinataris
4.Crear espais de coordinació amb els equips directius i claustres per poder aportar respostes a demandes concretes	Treballar en xarxa amb els centre escolars per saber el que passa dins les aules amb els alumnes.	Nre. Reunions Nre. Demandes Nre. Respostes

Àrea de prevenció familiar		
OBJECTIUS	ACTUACIONS	INDICADORS
1. Informar sobre els programes i actuacions de prevenció en l'àmbit familiar que es duquin a terme	Informar sobre programes preventius des de les AMIPAS del municipi, oferts pel PMD.	Nre. Ofertes Nre. Pares i mares Nre. Escoles
	Coordinar les activitats amb les AMIPAS	Nre. Contactes Nre. Activitats
	Oferir un punt d'informació sobre drogues i un lloc on anar per obtenir un espai persona amb la persona encarregada de portar el PMD.	Nre. Visites Nre. Resolucions Nre. Informació
2. Sensibilitzar i formar els pares i les mares perquè, involucrats adequadament en l'educació dels seus fills, siguin capaços de potenciar aquells factors de protecció que garanteixin un desenvolupament personal òptim	Promoure la implicació de les famílies i sensibilitzar-los de la importància del seu paper a l'hora de l'educació dels seus fills i les conductes que tindran després fora de les seves cases.	Nre. Informats Enquesta
	Utilitzar la pàgina de Facebook i Instagram del PMD per oferir tallers i activitats dedicats als adolescents i a les famílies.	Nre. Publicacions Nre. Visites / m'agrada
	Dissenyar tallers en els quals es treballi amb menors infractors com a mesura substitutiva a la penalització que se'ls hagi imposat.	Nre. Tallers Nre. Participants Nre. Hores Enquesta

Àrea de control de l'oferta		

Àrea de control de l'oferta		
1. Informar els titulars i treballadors de bodegues i locals d'oci nocturn sobre la normativa vigent pel que fa a la venda, consum i publicitat d'alcohol i tabac	<p>Es duran a terme campanyes d'informació sobre la normativa vigent en relació a la venda, consum i publicitat de begudes alcohòliques i tabac, als venedors i expenedors d'aquestes substàncies: bodegues i locals d'oci nocturn.</p>	<p>Nre. Dispositius Nre. Locals Nre. Bodegues</p>
	<p>Es repartiran cartells amb la normativa vigent perquè tant bodegues com locals d'oci nocturn les tinguin en un lloc visible i de forma obligatòria</p>	<p>Nre. Informats Nre. Cartells</p>
2. Afavorir el compliment de la normativa vigent en matèria de control de la venda i consum de drogues	<p>Es duran a terme inspeccions de forma regular i continuada en els establiments on s'exposin i/o consumeixin begudes alcohòliques i/o tabac, amb la finalitat de fer complir la normativa vigent .</p>	<p>Nre. Inspeccions Nre. Establiments</p>
	<p>Es comprovarà que es compleixi la normativa vigent, recollida a l'Article 42 (Normes de conducta) de l'Ordenança municipal de Sant Antoni de Portmany, de tinença de cartells visibles durant cada dispositiu i, si no, es sancionarà.</p>	<p>Nre. Establiments Nre. Sancions Nre. Inspeccions</p>
	<p>La via pública serà objecte d'inspecció i vigilància, prestant especial atenció als grups de joves amb el tema del <i>botellón</i> i consum d'altres substàncies, realitzant de forma immediata actuacions de prevenció i informació.</p>	<p>Nre. Inspeccions Nre. Deteccions Nre. Alertats</p>
	<p>Es promourà la coordinació entre la Policia Local i la resta de cossos de seguretat de l'Estat.</p>	<p>Nre. Reunions</p>

Àrea de reducció de danys		
OBJECTIUS	ACTUACIONS	INDICADORS
1. Desenvolupar actuacions dirigides a reduir els accidents de trànsit associats amb el consum d'alcohol i drogues	Es realitzaran de forma continuada controls d'alcoholèmia i drogues, prestant especial atenció als joves durant els caps de setmana i festes del municipi.	Nre. Controls Nre. Positius Nre. Negatius Nre. Sancions Nre. Persones
	Es desenvoluparan, dins dels tallers amb menors infractors, continguts relacionats amb els perills del consum d'alcohol i drogues pel que fa a seguretat viària.	Nre. Tallers Nre. Assistents
	Es fomentaran accions de promoció de transport alternatiu, així com del conductor assignat, especialment en joves. Tractarem de coordinar formacions amb autoescoles del municipi.	Nre. Material Nre. Formacions Nre. Autoescoles Nre. Assistents

Àrea de Formació i Investigació		
OBJECTIUS	ACTUACIONS	INDICADORS
1. Augmentar i actualitzar els coneixements relacionats amb la prevenció de drogodependències, de tots aquells professionals implicats en el desenvolupament i posada en marxa de les actuacions plantejades en el PMD	Es duran a terme cursos de formació periòdics, dirigits a tots aquells professionals municipals implicats en el PMD.	Nre. Cursos Nre. Assistents Nre. Hores Enquestes
	Es col·laborarà amb el CEPCA, en la difusió en els centres escolars, amb la projecció del nou estudi / enquesta sobre el consum de drogues i la utilització de l'oci i el temps lliure al municipi.	Nre. Centres Nre. Enquestes Nre. Enquestats Nre. Material
2. Afavorir la formació i el reciclatge de monitors i mediadors en la prevenció de les drogodependències	Es facilitarà l'assistència de professionals que desenvolupin la seva activitat laboral principalment amb població infantil i juvenil, als cursos de mediadors socials realitzats pel CEPCA	Nre. Professionals Nre. Monitors Nre. Cursos
3. Avaluació de l'execució del II PMD	Es durà a terme una avaluació anual que permeti valorar i, si cal, reorientar actuacions amb la finalitat d'aconseguir els objectius previstos.	Nre. Registres Nre. Adaptacions Nre. Objectius Dades avaluacions anuals
	En finalitzar els quatre anys de vigència del Pla, es durà a terme una avaluació final que permetrà valorar la consecució dels objectius previstos.	Nre. Objectius Assolits Dades avaluació final

6. Cronograma

El Pla Municipal de Drogodependències del municipi de Sant Antoni de Portmany tindrà una vigència de quatre anys, començant a gener de 2017 i finalitzant a 2020.

En el següent cronograma, s'especifiquen les actuacions que ja es duen a terme i les noves que és plantegen tant des del PMD com des de les diferents regidories de l'Ajuntament.

PROGRAMES, INTERVENCIIONS I ESTRATÈGIES PLANIFICADES	2017	2018	2019	2020
"Drogues i Cervell"		X	X	X
Activitats de Promoció Esportiva Secundària		X	X	X
Retomemos		X	X	X
L'aventura de la vida		X	X	X
Unplugged		X	X	X
Expressa't	X	X	X	X
<i>No siguis ase</i>	X	X		
Pàgina Facebook i InstagramPMD	X	X	X	X
Consell d'alumnes	X	X	X	X
Formació d'agents socials		X	X	X
Formació a famílies		X	X	X
<i>Diades *</i>	X	X	X	X
<i>Policia Referent *</i>	X	X	X	X
<i>Controla't *</i>	X	X	X	X
<i>UAO *</i>	X	X	X	X

* *Activitats existents abans del II PMD*

7. Finançament

7.1. Recursos

7.1.1 Recursos Humans

1 tècnica de la II PMD Graduada en Educació Social: Desenvoluparà la implementació i avaluació de les línies d'actuació del PMD: prevenció i assistència.

Jornada laboral: 35 hores setmanals.

7.1.2. Recursos Materials

Els recursos materials del II PMD són els propis que l'Ajuntament té en els seus departaments. El II PMD, a través del seu pressupost, adquirirà aquells recursos que siguin necessaris per a l'aplicació de programes i projectes.

- Ordinador
- Impressora

El PMD estarà ubicat a l'Espai Jove de Sant Antoni de Portmany, al carrer Ramon i Cajal, 19, planta baixa.

7.2 Pressupost

El II PMD del municipi de Sant Antoni de Portmany es nodreix de diferents recursos procedents de l'Ajuntament i de les seues regidories: Esports, Educació i Cultura, Governació, Joventut, Festes i Participació Ciutadana i Benestar Social, les quals han aportat econòmicament en la posada en marxa de cada un dels programes que es presenten dins d'aquest Pla.

El finançament de les actuacions del període 2017-2020 s'ha d'ajustar als objectius, els criteris, a les línies estratègiques i a les actuacions previstes al Pla, així com a la demostració de la seua eficiència, a través de l'avaluació de la qualitat de les intervencions.

- **Partida inicial:** 24.000€

8. Bibliografia

- EDEX| Educar para vivir, educar para convivir: <http://www.edex.es/>
- CONSELL D'EIVISSA (2009). 1er Plan insular Sobre Drogodependencias y otras conductas adictivas de Ibiza 2009-2011
- FEM y PNSD, (2003). Manual para la elaboración de planes municipales sobre drogas, EDEX.
- FRANCISCO ALVIRA, (2001). Guía para la elaboración de Planes Locales de prevención de las drogodependencias. Comunidad de Madrid. Consejería de Sanidad.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARES, (2007). Plan de Actuación en Drogodependencias y Adicciones de las Illes Balears 2007-2011. Conselleria de Salut i Consum.
- MOWBRAY, R., Y PULIDO, M. (1994) Manual práctico para familiares de drogodependientes. Fundación CREFAT.
- MINISTERIO DEL INTERIOR. Delegación del Gobierno para el Plan Nacional d Drogas. Encuesta Domiciliaria sobre Consumo de Drogas. Observatorio Español sobre Drogas. Informe 2007. Madrid, 2007.
- RAMIREZ DE ARELLANO, A. (2002). Actuar localmente en drogodependencias, Madrid, GID, (Grupo Interdisciplinar sobre Drogodependencias).
- Diferentes estudios realizados por el CEPCA (Centro de Estudios y Prevención de Conductas Adictivas)

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

ANNEX I

1. MARC LEGAL

El marc normatiu que regula la intervenció municipal en matèria de drogodependències està delimitat per una sèrie de preceptes legals que parteixen de la Constitució Espanyola, continua en la Llei de bases de règim local i es concentren en les respectives lleis autonòmiques.

1.1. Àmbit estatal

L'article 43 de la Constitució espanyola consagra el dret de tots els ciutadans a la protecció de la salut i estableix la responsabilitat dels poders públics com a garantia fonamental d'aquest dret.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, constitueix la resposta normativa bàsica al mandat constitucional sobre la protecció de la salut.

La Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de bases de règim local, a l'article 25, defineix les competències dels municipis en la promoció i el desenvolupament de recursos i instruments de suport social.

Des de la seua creació el 1985, el **Pla Nacional sobre Drogues**, ha anat establint les bases fonamentals d'actuació en la matèria, tant pel que fa al control de l'oferta com a la reducció de la demanda, en les tres dimensions clàssiques de la prevenció, l'assistència i la inserció, dedicant un considerable esforç a la coordinació amb les comunitats autònomes en aquest terreny d'intervenció.

L'Estratègia Nacional sobre Drogues per al període 2000-2008, aprovada en el Consell de Ministres de 17 de desembre de 1999, marca les fites i els objectius de les diferents administracions.

L'Estratègia Nacional promou i implementa programes que faciliten la incorporació completa i normalitzada a la societat de persones amb problemes derivats de l'abús de drogues.

L'Estratègia Nacional sobre drogues 2009-2016 ratifica aquestes accions i incideix en una sèrie de premisses bàsiques:

- La primera, atenent al que estipula l'Estratègia per a tots els seus objectius, és una visió transversal amb enfocament de gènere, incorporant les necessitats específiques de la dona a totes les accions i intervencions plantejades.
- La segona, també prevista a l'Estratègia 2009-2016, és l'equitat, de manera que es garanteixi la igualtat efectiva de tots els ciutadans en l'accés als diferents programes i serveis.

La Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront el tabaquisme i

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac, adopta noves mesures per limitar la disponibilitat i l'accés als productes del tabac, restringir-ne la publicitat i promoció, estendre els espais lliures de fum i promoure activitats educatives, preventives i assistencials en matèria de tabaquisme.

1.2. Àmbit autonòmic

La Llei 9/1987, d'11 de febrer, d'acció social, defineix com a serveis socials específics aquells destinats a proporcionar suport, prestacions tècniques i reinserció social, entre d'altres, als col·lectius drogodependents.

La Llei 4/2005, de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears, ha suposat un avanç significatiu en l'aspecte normatiu i en l'impuls i articulació d'una política integral en aquesta matèria a la Comunitat Autònoma.

Aquesta llei neix amb esperit de convertir-se en una eina que faciliti la coordinació i estableix les funcions en matèria de prevenció i tracte entre els diferents òrgans de l'administració, com entre aquests i les entitats privades o les iniciatives particulars.

Pretén, així, escometre de manera integral el tractament multidisciplinari de tots els aspectes relacionats amb l'ús, abús o dependència de drogues, i establir com a finalitat l'optimització dels recursos sanitaris, socials i laborals.

Com a conseqüència, sorgeix el **I Pla en drogodependències i addiccions de les Illes Balears 2007-2011**, que pretén harmonitzar i integrar en una única acció global tota la tasca que han de realitzar les administracions públiques, les entitats o associacions públiques i privades, i les organitzacions no governamentals de la nostra comunitat autònoma que treballen directament o indirectament en l'àmbit de les drogodependències i addiccions.

En relació a aquest Pla, l'article 50 de la Llei 4/2005, de 29 d'abril, estableix que:

- El Pla d'actuació sobre drogodependències i addiccions de les Illes Balears és l'instrument de referència per a la planificació i l'ordenació de totes les actuacions en matèria de drogues i altres addiccions que es duen a terme en l'àmbit autonòmic.

- El Pla autonòmic ha d'estar vinculat a les administracions públiques, entitats privades i institucions que duguin a terme actuacions en matèria de drogodependències o altres addiccions per a les persones que presenten aquests problemes i per al seu entorn.

- El Pla autonòmic té caràcter temporal i preveu la seua pròpia vigència i revisió.

A nivell insular es crea el **I Pla insular sobre drogodependències i altres conductes additives d'Eivissa 2009-2011**. Aquest Pla, amb una vigència de tres anys, permet l'ampliació de les estratègies d'intervenció en les àrees de prevenció, assistència, inserció, coordinació i participació social, així com el desenvolupament de sistemes d'informació i avaluació per realitzar un seguiment continuat de les intervencions, així com conèixer els resultats obtinguts per tal d'introduir, en cas necessari, els canvis oportuns.

Així mateix, un dels objectius del Pla es concreta en el suport al desenvolupament i consolidació dels Plans municipals sobre drogues, en aquells municipis que tinguin una

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

població superior a 20.000 habitants, a través dels recursos específics que disposa el Consell Insular d'Eivissa.

1.3. Àmbit local

El Ple de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany, a la sessió ordinària de **30 de juny de 2016**, va aprovar expressament, amb caràcter definitiu, la redacció final de la modificació del text refós de l'**Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència al municipi de Sant Antoni de Portmany**, una vegada resoltes les reclamacions presentades i incorporades les modificacions al text.

Competències municipals:

Llei 472.005 de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears:

«Article 45. Els municipis

1. Sense perjudici de les que els pugui atribuir la legislació vigent, actuacions de tots els municipis en el seu àmbit territorial:

a) Participar en la planificació i la coordinació de les actuacions en matèria de drogues que es duen a terme en el municipi.

b) Desenvolupar les polítiques específiques de prevenció en matèria de drogodependències, fonamentalment en l'àmbit familiar i comunitari.

c) Procurar la integració social dels consumidors de drogues i desenvolupar els plans de formació professional i d'ocupació d'aquest col·lectiu.

d) Vetllar, en el marc de les seves competències, pel compliment de les diferents mesures de control que estableix la present llei i la legislació estatal.

e) Són competències dels municipis de més de 20.000 habitants:

- Elaborar, aprovar i executar els plans municipals d'actuacions sobre drogodependències, en coordinació i de conformitat amb els criteris establerts pel Pla d'actuacions sobre drogodependències de les Illes Balears.

- Procurar la formació i el reciclatge en matèria de drogues i altres addiccions del personal al servei de la pròpia Administració municipal i donar suport a les associacions i entitats que duguin a terme, en el municipi, els programes i les actuacions que preveu el Pla autonòmic de drogues de les Illes Balears.

- Promocionar la participació social en aquesta matèria en el seu àmbit territorial.»

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

ANNEX II

1. Definició de conceptes

- **Droga:** segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS) es tracta de tota substància que introduïda en un organisme viu per qualsevol via (inhalació, ingestió, intramuscular, endovenosa),  s capaç d'actuar sobre el sistema nerviós central (SNC), provocant una alteració física i/o psicològica, l'experimentació de noves sensacions o la modificació d'un estat psíquic,  s a dir, capaç de canviar el comportament de la persona, i que tingui la capacitat de generar dependència i tolerància en els seus consumidors.
- **Drogodependències:** estat psíquic i, de vegades, físic per l'acció recíproca entre un organisme viu i un fàrmac (droga), que es caracteritza per modificacions del comportament i per altres reaccions, que comprenen sempre un impuls irreprimible en prendre el fàrmac (droga) de forma continuada o peri dica per tal d'experimentar els seus efectes psíquics i, de vegades, per evitar el malestar produït per la privació.
- **Conductes additives:** es caracteritzen per la capacitat que tenen per produir gratificació immediata o alleujament d'algun malestar. Per aix , és fàcil que acabin per generar dependència, és a dir, un patró de comportament desadaptatiu, que condueixi a un deteriorament global de la persona.
- **Prevenció:** el concepte de prevenció s'utilitza d'una manera molt gen rica, encara que és un concepte complex i s'han de tenir en compte moltes variables quan se'n parla. En termes generals i d'una manera molt simplista, es tracta d'avançar-se a un problema per evitar que aquest no es produeixi i, en el cas que succeeixi, tractar de minimitzar-lo i reduir-ne les conseq ncies negatives; aquest seria el significat comú per tots els tipus de prevenció, però hi ha matisos i unes pautes d'intervenció diferents depenent del context en què s'utilitzi. Si es concreta el concepte de prevenció a les línies de les drogodependències, cal referir-se a la definició del glossari aportat per Alonso, Salvador i Sualves (2004), *"la prevenció de drogodependències és el conjunt d'accions i resultats de diferents dissenys d'intervenció dirigides tant per evitar l'inici d'un consum o reduir aquest consum un cop iniciat"*. Aquestes intervencions preventives s'han d'abordar des de tres components:
 - **Individual:** treballant directament amb la persona.
 - **Familiar:** amb el seu nucli d'amistats i família.
 - **Ambientals:** amb tot allò que ens envolta i que influeix directament o indirectament sobre l'usuari.

2. Classificació drogues i efectes

	EFFECTES	A L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
ALCOHOL	A curt termini	Irritació de la mucosa estomacal. Trastorns de la visió, dels reflexos. Trastorns de l'equilibri i del pensament. Intoxicació aguda: embriaguesa, agitació.	Sensació d'eufòria i/o tristesa. Disminució de l'habilitat de conduir. Possibilitat d'actes violents.
	A llarg termini	Psicosis, encefalopaties, polineuritis... Dependència física.	Disminució del rendiment laboral. Agressivitat, irritabilitat. Conducta violenta.
TABAC	A curt termini	Augment del ritme cardíac i pressió arterial. Intoxicació aguda: tos, faringitis, mal de cap.	Disminució de la memòria i mal de cap. Possibilitat de càncer de pulmó, laringe.. Disminució del rendiment esportiu. Dependència física.
	A llarg termini	Disminució de la memòria i mal de cap. Possibilitat de càncer de pulmó, laringe. Disminució del rendiment esportiu. Dependència física.	Dependència psíquica. Irritabilitat, ansietat.
CANNABIS (I DERIVATS)	A curt termini	Alè característic. Augment de les pulsacions. Enrogiment dels ulls. Sequedat de la boca. Disminució de la força muscular. Intoxicació aguda: tos, faringitis, mal de cap.	Dosis petites: alegria, parlar, riure... Dosis altes: confusió mental, ansietat...
	A llarg termini	Alteracions de la resposta immunitària. Bronquitis, càncer de pulmó. Dependència física moderada. Dependència psicològica.	Estat psicòtic. Pèrdua progressiva de memòria. Síndrome amotivacional.

	EFFECTES	A L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
GHB (Gamma àcid-hidroxi-butíric: anestèsic depressor)	A curt termini	Eufòria, benestar, relaxació.	Verborrea.
	A llarg termini	Somnolència, tremolors, vòmits.	
KETAMINA (Clorhidrat de ketamina. Anestèsic dissociatiu)	A curt termini	Dissociació (separació de la ment i el cos).	Al·lucinacions.
	A llarg termini	Perduda control moviments, pànic, angoixa.	Pèrdua de consciència.
DISSOLVENTS I COLES	A curt termini	Vertigen, embriaguesa, eufòria, confusió... Intoxicació aguda. Embriaguesa, il·lusions, diplopia. Risc de mort per accidents conductuals.	Trastorns de la percepció i del judici. Dificultat de la parla.
	A llarg termini	Malalties hepàtiques, cerebrals, renals i hemàtiques Gran tolerància. Letargia, depressió i irritabilitat.	Dependència psíquica. Deteriorament de la personalitat.
OPIACEOS (morfina, heroïna)	A curt termini	Indiferència al dolor. Supressió dels impulsos vitals. Respostes amb ira. Intoxicació aguda. Miosi, espasmes, edema, xoc, convulsions...	Sagrament total dels impulsos. Sensació de flotació. Instauració molt ràpida dependència
	A llarg termini	Pèrdua de la fam, restrenyiment, impotència. Amenorrea, endocarditis bacteriana. Hepatitis, abscessos. Dependència física (molt ràpidament)	Depenen de personalitat de l'addicte. Canvi d'amistats, robatoris, prostitució...

	EFFECTES	A L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
BARBITÚRICS (tranquil·litzants)	A curt termini	Repressor del SNC. Intoxicació aguda: de coordinació, coma...	Disminueixen l'ansietat. Desinhibició. Afecten la conducció.
	A llarg termini	Dependència física. Tolerància barrejada amb l'alcohol. Síndrome d'abstinència important.	Ansietat, irritabilitat. Risc de suïcidi. Dependència psíquica molt important. Deteriorament psicològic.
AMFETAMINES I COCAÏNA	A curt termini	Estimulants: disminució del cansament i de la fam. Intoxicació aguda: midriasi, sequedat, suor, tremolors, espasmes, convulsions... deliri paranoide. Crisi hipertensa, accidents cardiovasculars.	Euforitzants: sensacions de claredat i agilitat mental. Fuga d'idees. Verborrea.
	A llarg termini	Malalties pulmonars, cardiovasculars ... Síndrome d'abstinència amb ansietat.	Depressió en deixar la substància.
DROGUES DE SÍNTESI (Èxtasi, Venus, 2-CB...)	A curt termini	Excitació del SNC similar a les amfetamines. Intoxicació aguda: nàusees, suor, atàxia... Complicacions cardiovasculars. Desaparició de l'autocrítica i fatiga. Confusió mental i manies persecutòries.	Eufòria i excitació, desvetllament. Augment transitori de la satisfacció sexual. Sensacions d'omnipotència.
	A llarg termini	Lesions neurològiques i cardíaques. Lesions hepàtiques i renals. Efectes sobre la immunitat. Deteriorament de les relacions sexuals. Deteriorament del rendiment intel·lectual.	Irritabilitat, agressivitat. Possibilitat quadre psicòtic paranoide. Depressió i apatia.
LSD	A curt termini	Hiperactivitat autonòmica, excitació SNS. Intoxicació aguda: midriasi, suor, espasmes, deliri paranoide.	Al·lucinacions, distorsió de la realitat. Despersonalització corporal ("viatge")
	A llarg termini	Crea tolerància.	Experiències de "flashback"

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

*Govern dels Illes Balears, Conselleria de Salut i Consum. Centre coordinador drogodependències.